

Visie op leren en opleiden van de Noord-Hollandse SamenScholing

● **Samen opleiden in de driehoek**

Binnen de NHS worden (aanstaande) leraren opgeleid in de **driehoek** van student, opleidingsinstituut en praktijk om een samenhangend curriculum te realiseren. Er wordt samengewerkt met medestudenten, opleiders en collega's waarbij elkaars expertise wordt gebruikt en waarbij de lerarenopleiders met een gedeelde scope, maar ieder met eigen specifieke kennis en ervaring, naar de ontwikkeling van de aanstaande leraar kijken. De invulling van het leren is daarbij een **co-creatie** tussen opleiding, aanstaande leraar en praktijk. Uitgangspunt binnen de NHS is dan ook dat **tandems** van school- en instituutopleiders samenwerken in een leerteam.

● **Onderzoekend vermogen bevorderen door ervaringsleren en collectief leren**

Een context-bewuste, reflectieve onderwijsprofessional beschikt over onderzoekend vermogen. Onderzoekend vermogen houdt in dat de (aanstaand) leraar zich bewust is of wordt van eigen betekenisvolle momenten en 'split second-situaties'. Op deze ervaringen reflecteert de (aanstaand) leraar op verdiepende wijze door **ze gezamenlijk te onderzoeken** in een leerteam samen met medestudenten, opleiders en collega's. **Dit gebeurt** aan de hand van bronnen, de wetenschap en maatschappelijke ontwikkelingen ('**de buitenwereld**'). Op deze wijze wordt het eigen handelen verbeterd. Dit **ervaringsleren** is een continu proces, waarbij de (aanstaand) leraar telkens **vertraagt en beweegt** tussen het opmerkelijk worden op betekenisvolle ervaringen in de praktijk en het (samen) verdiepen ervan. In het **collectief van een leerteam** leren aanstaande leraren en lerarenopleiders met elkaar.

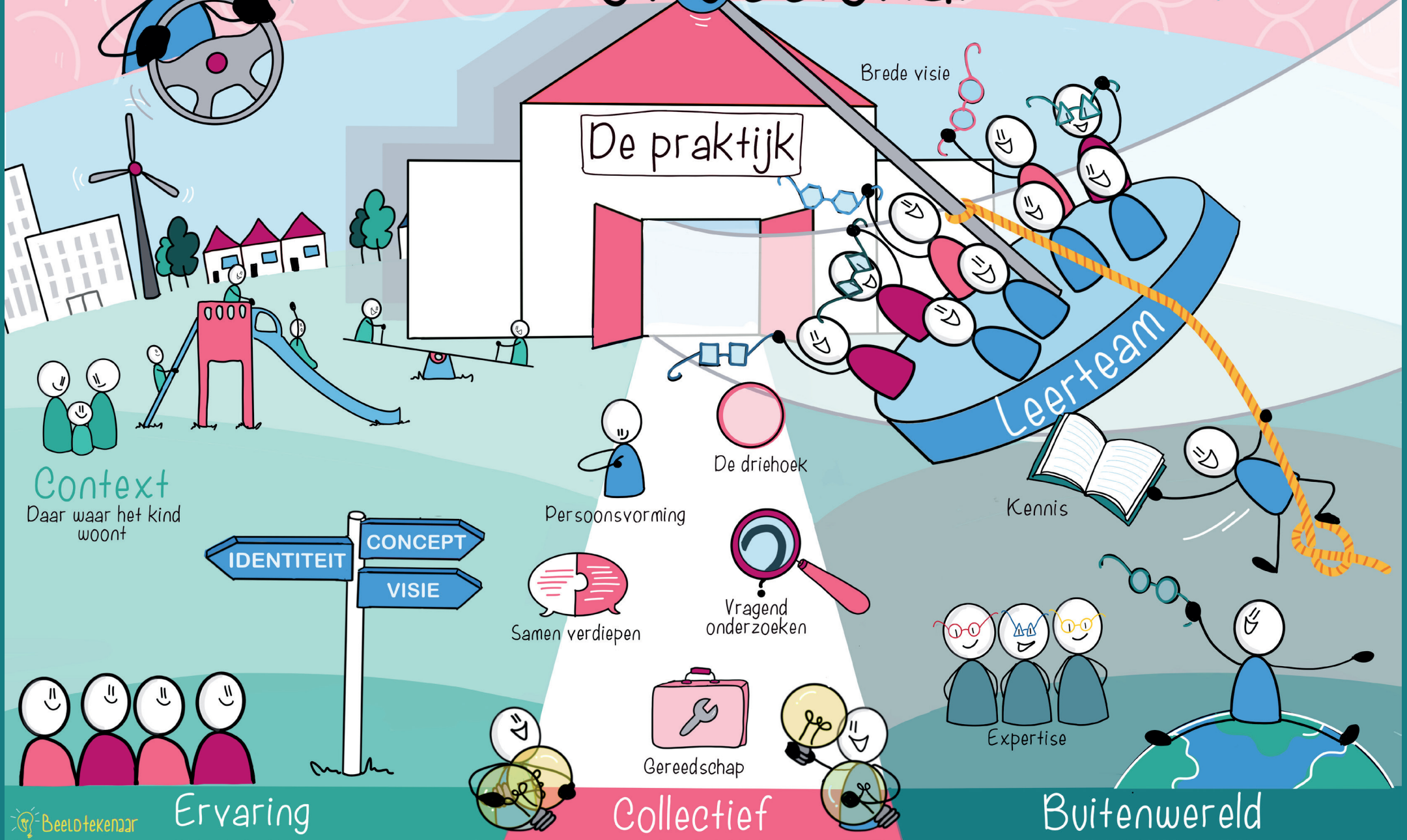
In een leerteam komen studenten uit verschillende praktijkcontexten en in een heterogene groep samen om gezamenlijk praktijkervaringen te verdiepen onder begeleiding van een tandem van school- en instituutopleider. Door collega's van de opleidingsschool te betrekken bij het opleiden van aanstaande leraren, wordt er naar gestreefd actief van en met elkaar te

leren. Startpunt van het **collectief leren** kan zowel een betekenisvolle ervaring als een inzicht uit een bron zijn waarbij de verbinding tussen beide gezocht moet worden.

● **Zelfontwikkeling**

In de driehoek van student, opleidingsinstituut en praktijk worden gesprekken gevoerd over de **zelfontwikkeling** van de student waarbij de student de regie kan nemen over het eigen leerproces. In de leerteams wordt gewerkt aan de **professionele identiteit** van studenten door meer verdiepend te reflecteren aan de hand van verschillende werkvormen die naar voren laten komen wat voor leraar de student wil zijn en wat dit betekent voor het leerproces.

De context-bewuste reflectieve Professional

In de Noord-Hollandse SamenScholing (NHS) leiden we op tot het beroepsbeeld van een context-bewuste en reflectieve leraar.

Wat houdt dit in?

Een leraar werkt in de frontlinie en draagt iedere dag bij aan de ontwikkeling van kinderen. Weinig beroepen zijn zo betekenisvol als het vak leraar. Een leraar brengt leerlingen kennis bij, helpt ze ontdekken wie ze zijn en bereidt ze voor op een toekomst als wereldburgers. Context-bewuste en reflectieve leraren werken structureel aan hun eigen ontwikkeling en reflecteren continu op de kwaliteit van hun onderwijs. Wat doen we goed voor onze leerlingen en hoe kan het nog beter?

Een leraar leert een leven lang.

Het recept om zo'n leraar te worden? Dat bestaat niet.

Iedere groep en leerling vraagt namelijk wat anders.

En geen dag is hetzelfde als je voor de klas staat.

Een leraar wordt context-bewust en reflectief door in verschillende praktijkcontexten te bewegen en praktijkervaringen te verdiepen op basis van bronnen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Beroepsbeeld: een context-bewuste en reflectieve leraar...

- Begeleidt kinderen in hun **brede ontwikkeling** en draagt bij aan hun **kennisontwikkeling** passend bij waar ze op dat moment behoefte aan hebben. Dat hangt af van de **context**: welke leerling(en) heeft de leraar voor zich? Wat is hun achtergrond en thuissituatie? Hoe gaat het met ze? En wat hebben ze nu van de leraar nodig?
- Denkt kritisch na over het eigen onderwijs en spitst dat toe op de **doelgroep en identiteit en visie van de school**. Werkt de (aanstaand) leraar op een school met veel NT2-leerlingen? Dat vraagt iets anders dan een school met leerlingen die Nederlands als moedertaal hebben. Hetzelfde geldt voor een vrije school, montessori- of jenaplanonderwijs.
- Stemt het onderwijs af op de **context en omgeving** waarin de leraar werkzaam is: een school in een wijk waar veel armoede is, brengt andere uitdagingen met zich mee dan een school in een welvarende wijk. De leraar vindt het belangrijk dat alle leerlingen **kansen** hebben om zich te kunnen ontwikkelen en past het handelen hierop aan.
- Beschikt over '**onderzoekend vermogen**'. Dat houdt in dat de leraar zich bewust is van betekenisvolle momenten en 'split second-situaties'. Op deze **ervaringen** wordt in het collectief van een (leer)team op **verdiepende wijze gereflecteerd** aan de hand van bronnen en maatschappelijke ontwikkelingen. Op deze wijze kan de leraar het eigen handelen voortdurend verbeteren.
- Kan in verschillende situaties **split second** beslissingen nemen, snel schakelen en omgaan met hectiek en onverwachte gebeurtenissen, zoals plotseling afwijken van de planning als dat nodig is of als leerlingen hiertoe een beroep op de leraar doen.
- Kan op zichzelf en het pedagogisch-didactisch handelen **reflecteren**: je weet wie je bent, wat je sterke en minder sterke punten zijn, en wat voor leraar je wilt zijn en worden. Vervolgens is de leraar ook bereid daaraan te (blijven) werken door de eigen **gereedschapskist** uit te breiden.
- Heeft een **duidelijke visie** op onderwijs, weet waarom en waartoe de leraar handelt. De leraar beschikt over **didactische kennis** en weet hoe en wanneer deze ingezet moet worden zodat leerlingen kunnen leren en ontwikkelen. De leraar is een (mede-)ontwikkelaar die aan het stuur zit en de onderwijskoers (mede)bepaalt. De aanstaande leraar weet wat voor leraar hij/zij/hen wil zijn voor de leerlingen en denkt samen met anderen na over wat het vraagt om zo'n leraar te worden.
- Speelt in op **ontwikkelingen in de maatschappij**: of dat nu gaat om de energietransitie, sociale ongelijkheid of kunstmatige intelligentie. Daarbij denkt de leraar na over de toekomst en wat dit voor het eigen onderwijs en handelen betekent.
- Draagt bij aan de **persoonsvorming** van leerlingen en stimuleert en inspireert ze om (kritisch) te denken.

De context-bewuste reflectieve Professional

